JAARVERSLAG 2013

ORAL HEALTH FOUNDATION RWANDA (OHFR)

Inhoudsopgave

1. Voorwoord

2. Organisatie
   Doelstelling, visie, werkwijze
   Bestuur en vrijwilligers

3. Projecten 2013 en Beleid 2014

4. Financiële verantwoording

OHFR

Colophon

Postal Address:

Choorlammersteeg 2A
2311 EP LEIDEN
The Netherlands

Phone:

Mobile Holland : +31 6 232899127

Mobile Rwanda: +250 782179220

Mobile Aruba: +297 7412559

Fax Aruba: +297 5839133

www.rwandadentist.org

E-mail: info@rwandadentist.org

Account number:

IBAN: NL97ABNA0504952005

Chamber of Commerce: 37129039

1. Voorwoord

In Rwanda lijdt meer dan 60% van de kinderen aan kiespijn. De situatie onder volwassenen is nog slechter door ongevallen, ziektes als AIDS en mondkanker. Rwanda kent op een bevolking van meer dan 11 miljoen mensen met naar schatting ongeveer 20 goed opgeleide tandartsen, die voornamelijk werken in de hoofdstad. Eén tandarts per ongeveer 550.000 mensen. Op het platteland zijn nauwelijks tandartsen actief. In Nederland is in 2013 de gemiddelde tandartsendichtheid 1.917 inwoners per tandarts. Het rapport Oral Health Policy in Rwanda van 2005 stelt dan ook dat er de komende jaren veel aandacht gegeven moet worden aan alle vormen van tandheelkundige zorg.

Vanuit de liefde voor het land en de Rwandese bevolking is de stichting Oral Health Foundation Rwanda (OHFR) in 2006 opgezet. De OHFR wil door het opzetten van een tandheelkundige infrastructuur bijdragen aan de directe verbetering van de tandheelkundige zorg van de plattelandsgemeenschap. In samenwerking met de bestaande "centres de santé" wordt er gewerkt aan voorlichting over preventie. Door een goede samenwerking met lokale studenten tandheelkunde dragen we bij aan de opleiding.

De Oral Health Foundation Rwanda is aangesloten bij de Stichting GeefGratis (www.geefgratis.nl) en Alle Goede Doelen (www.allegoededoelen.nl).

Onze dank gaat uit naar al onze donateurs, onze familie en vrienden en onze partners en vrijwilligers in Rwanda voor de bijdragen die wij hebben ontvangen en de mooie ervaringen die wij hebben gehad en nog steeds hebben.

2. Organisatie

Doelstelling en visie

De stichting Oral Health Foundation Rwanda (OHFR) wil in samenwerking met de bevolking een bijdrage leveren aan de gezondheid van de arme boeren bevolking van Rwanda. Zij doet dit door zich in te zetten voor betere en structurele tandheelkundige voorzieningen in Rwanda. Tandheelkunde maakt deel uit van de *primary health care*. Toch wordt er mondiaal relatief weinig aandacht besteed aan de tandheelkunde, terwijl tand- of kiespijn het dagelijks functioneren behoorlijk negatief kunnen beïnvloeden. Omdat een gezonde bevolking de basis is voor een goede economische ontwikkeling, die samen met de educatieve ontwikkeling zorgt voor een stabiele en vreedzame samenwerking tussen verschillende bevolkingsgroepen, tracht de OHFR op deze wijze bij te dragen aan een goede gezondheidszorg.

De Oral Health Foundation Rwanda (OHFR) heeft ten doel:

1. Het bieden van mondheelkundige hulp aan de bevolking van Rwanda door de inzet van tandartsen die verbonden zijn aan de OHFR.
2. Het bevorderen van de preventieve tandheelkundige zorg te Rwanda.
3. Het verzorgen van *Dental Preventive Programs (DPP)* en *Atraumatic Restorative Treatments (ART)* op scholen
4. Het geven van *workshops* betreffende tandheelkunde aan Rwandese *dental therapists*.
5. Het verstrekken van informatie en de bemiddeling voor uitzending van tandartsen naar Rwanda.
6. Hulp bij de opzet en het optimaliseren van tandheelkundige klinieken in Rwanda.
7. Het verrichten van alle handelingen, in de ruimste zin van het woord, die bevorderlijk zijn om bovenstaande doelstellingen te bereiken.

Werkwijze

Om haar doelstelling te bereiken zet de OHFR de volgende middelen in:

Het opzetten van een infrastructuur waardoor, tandartsen met een zekere regelmaat de tandheelkundige klinieken bezoeken. Dit draagt bij aan de directe verbetering van de tandheelkundige zorg van de plattelandsgemeenschappen. De bestaande infrastructuur van de "centres de santé" wordt hiervoor ingezet. Niet alleen de curatieve zorg verdient aandacht, maar zeker ook de preventieve zorg.

Het geven van voorlichting over tandhygiëne draagt bij aan het voorkomen van tandheelkundige en algemene gezondheidsproblemen. Een tandheelkundige opleiding van de lokale *dental therapists*, werkzaam binnen de *centres de santé*, is een voorwaarde voor structurele verbetering van de tandheelkundige zorg van de Rwandese bevolking. De voorlichting begint op de scholen. Met voorlichtingsprogramma's maken de kinderen kennis met de mondverzorging. De OHFR heeft een liedje gemaakt in de lokale taal het Kinyarwanda, waarmee de noodzaak van het tandenpoetsen wordt uitgelegd. De OHFR heeft het liedje opgenomen op DVD en wordt tijdens het DPP aan de kinderen getoond.

Dental Preventive Program (DPP)

Het Dental Preventive Program (DPP) is een voorlichtingsprogramma wat door de OHFR verder is ontwikkeld voor de Rwandese situatie. Veel kinderen in Rwanda leven elke dag met kiespijn. Dat moet veranderen. In elk geval twee keer per dag tanden poetsen is iets wat aangeleerd moet worden. Simpele basisprincipes die voor kinderen in Nederland heel gewoon zijn, maar in Rwanda veelal volstrekt onbekend zijn voor kinderen. De leerkrachten worden actief betrokken bij het voorlichtingsprogramma. Zij worden in een "train de trainers" programma gestimuleerd en getraind om structureel een vervolg te geven en aandacht te schenken aan de tandheelkundige preventie bij hun leerlingen. De lokale tandheelkundige assistenten blijven contact houden met de scholen waar het programma is ingevoerd.

Atraumatic Restorative Treatment (ART)

Hoewel het dagelijks poetsen met fluoridetandpasta de cariësactiviteit zal verminderen, zal cariës niet geheel verdwijnen. Indien cariës onbehandeld blijft, zal dit onvermijdelijk leiden tot pijn, infectie en tenslotte verlies van tanden en kiezen. Een tijdige curatieve behandeling van cariës is een vorm van preventie. De westerse curatieve behandeling van cariës steunt op elektrisch aangedreven instrumentarium. De gecompliceerdheid van dat instrumentarium, de onderhoudsproblemen en de kosten beperken de verspreiding ervan in arme landen. In die landen is dergelijke apparatuur dan ook

alleen aanwezig in privéklinieken en ziekenhuizen. Bij de ART is geen boor en geen speekselafzuiger nodig, hetgeen impliceert dat ART zonder elektriciteit, zonder leidingwater en zonder dure compressor en dental unit kan worden uitgevoerd. Er is alleen handinstrumentarium voor nodig. Goed opgeleide hulpkrachten zoals de *dental therapists* die bij de OHFR werkzaam zijn, kunnen de ART uitvoeren. Deze hulpkrachten kunnen ART aanbieden buiten de bestaande tandheelkundige klinieken en daarmee krijgt een groter deel van de bevolking toegang tot preventieve en curatieve zorg van cariës.

Bestuur en vrijwilligers

Het bestuur van de Oral Health Foundation Rwanda (OHFR) bestaat geheel uit vrijwilligers en stellen zich ten dienste van de OHFR zonder dat daar een financiële tegemoetkoming tegenover staat. In Rwanda krijgen de medewerkers wel een vergoeding voor verrichte werkzaamheden.

De bestuursleden zijn:

Voorzitter	**:**	**Christiaan E.K. van Es**
Secretaris	**:**	**Veroni C. van Es**
Penningmeester	**:**	**Rémy H.E. van Dijk**
Bestuurslid	**:**	**Antonia C.M. van Meer**
Bestuurslid	**:**	**Mirjam C. van Es**

Zie volgende pagina het organigram van de OHFR.

OHFR

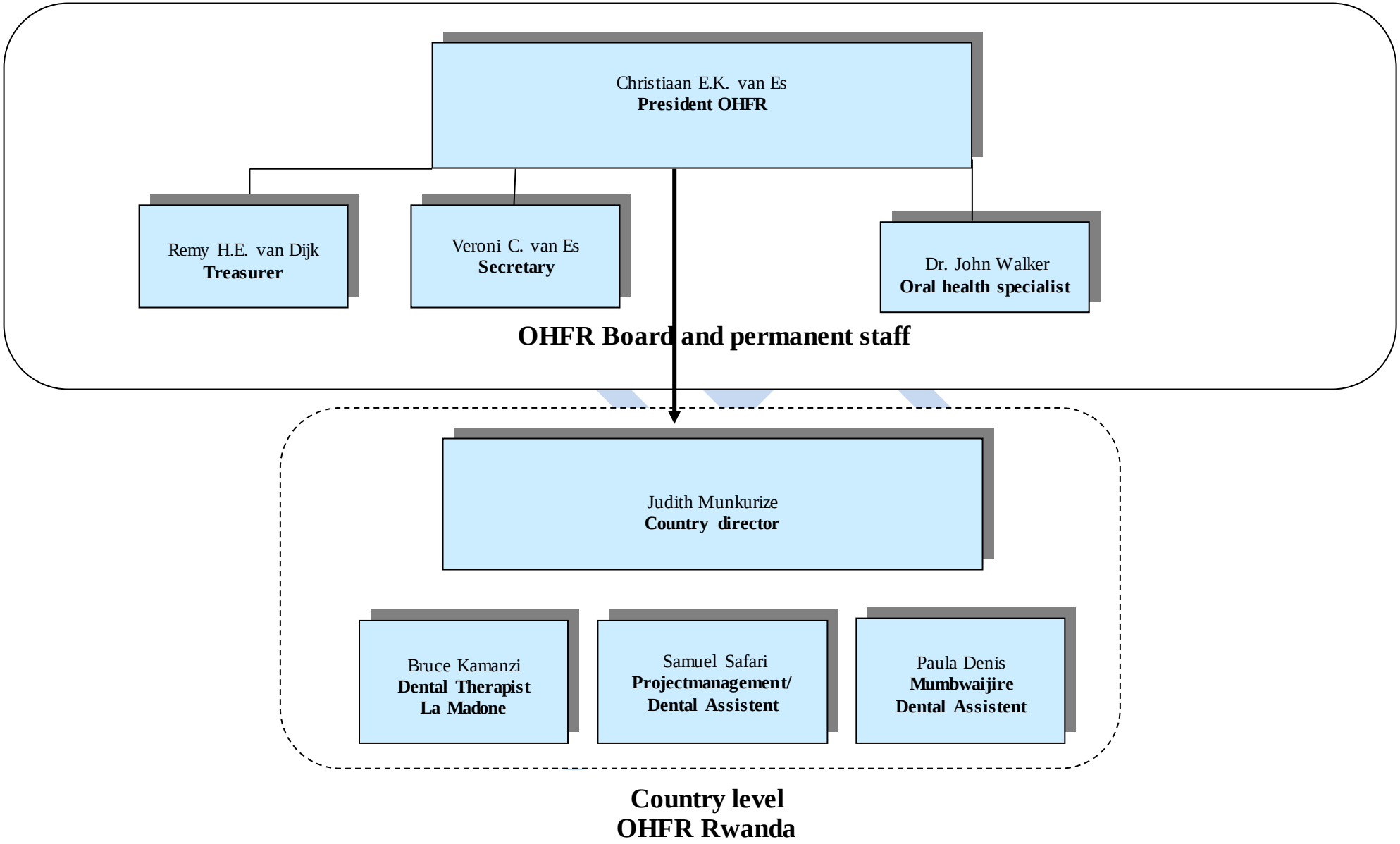
Christiaan E.K. van Es
President OHFR
Remy H.E. van Dijk
Treasurer
Veroni C. van Es
Secretary
Dr. John Walker
Oral health specialist
OHFR Board and permanent staff
Judith Munkurize
Country director
Bruce Kamanzi
Dental Therapist
La Madone
Samuel Safari
Projectmanagement/
Dental Assistent
Paula Denis
Mumbwaijire
Dental Assistent
Country level
OHFR Rwanda

3. Projecten 2013 en Beleid 2014

In 2014 zal de Oral Health Foundation Rwanda (OHFR) hetzelfde beleid hanteren met betrekking tot de organisatie, projecten, en administratie als in 2013. Het beleidsplan dat bij de oprichting van de OHFR in 2006 is opgesteld, blijft van kracht.

De OHFR is behulpzaam in het structureren van de tandheelkundige hulp. Zij richt zich op scholen voor de preventie en eventueel de curale zorg. Daarnaast wordt de OHFR regelmatig benaderd met de vraag om steun in de vorm van tandheelkundige hulp of om hulp bij de inrichting van tandheelkundige klinieken.

Al deze vragen worden in behandeling genomen en beoordeeld. Afhankelijk van de financiële ruimte en de beschikbare mankracht wordt daarna dan ook daadwerkelijk hulp geboden.

Bij het entameren van de projecten wordt ondermeer rekening gehouden met onderstaande punten:

- Werken met een beperkt aantal kleinere projecten.
- De projecten moeten uiteindelijk zelfstandig door de lokale medewerkers uitgevoerd kunnen worden.
- Het sluiten van een Memorandum of Understanding (MoU) met de betrokken organisatie(s) betreffende de tijdsduur en op welke wijze de OHFR het project zal ondersteunen en begeleiden.

Op dit moment heeft de OHFR in Rwanda drie Memoranda of Understanding (MoU's) afgesloten, te weten met het ministerie van gezondheidszorg (Minisanté), met de Eglise Presbytérienne au Rwanda (EPR) en Sinapisi (een organistie die zich bezighoudt met weeskinderen en ontheemden).

Deze MoU's zijn een bestendiging van de intentie om samen te werken in de tandheelkundige projecten. De EPR beheert ziekenhuizen, gezondheidscentra en lagere- en middelbare scholen verspreid over Rwanda.

Sinapisi heeft gezondheidsprogramma's op scholen die door haar worden beheerd.

Het MoU met Minisanté is belangrijk omdat de OHFR hiermee de erkenning en tevens de toestemming krijgt van de Rwandese authoriteiten om haar tandheelkundige activiteiten te mogen ontplooien.

Om te mogen werken in Rwanda als INGO moet jaarlijks een aanvraag tot verlenging van registratie indienen. Documenten die ondermeer moeten worden overlegd zijn die waarin aangetoond wordt wat de gerealiseerde projecten zijn van het afgelopen jaar en wat de activiteieten zullen zijn voor het komende jaar. Ook moeten voor de verlenging toestemminigsdocumenten van de districten waarin de OHFR de intentie heeft om te gaan werken en een financiële verantwoording van de gerealiseerde-en toekomstige projecten worden getoond.

OHFR

Projecten

Een project kan bestaan uit:

- Preventie; een Dental Preventive Program (DPP) op nabij gelegen scholen
- Het geven van workshops
- Tandheelkundige onderzoeken op scholen en in de tandheelkundige klinieken
- Behandeling op basis van de Atraumatic Restorative Treatment (ART)
- Indien nodig de behandeling van patienten in een tandheelkundige kliniek.
- De training van een dental therapist door tandartsen van de OHFR.
- Het (her)inrichten van een tandheelkundige praktijkruimte.

Uit ervaring is gebleken dat regelmatig terugkerende projecten rond de klinieken die op enigerlei wijze door OHFR worden ondersteund, het beste werken.Voordeel is dat de kinderen jaarlijks onderzocht kunnen worden en waar nodig direct behandeld kunnen worden in de nabijgelegen kliniek en ook de nodige nazorg kunnen krijgen.

Zoals bekend liggen over het algemeen de gezondheidscentra en de scholen in elkaars nabijheid zodat indien nodig directe tandheelkundige hulp aanwezig is. Als de kliniek door de OHFR wordt ondersteund is er meteen een goed contact met de aanwezige *dental therapists*.

Samen met collega's van de bij de OHFR direct betrokken dental therapists wordt er jaarlijks een masterclass georganiseerd om zo meerdere dental therapists te activeren voor het geven van preventielessen en voor het verbeteren van hun technieken in de tandheelkunde. Hier werkt het *olievlek principe*. Hoe meer *dental therapists* deelnemen aan de master classes, hoe groter de landelijke dekkingsgraad.

Een project zal minstens één maal per jaar worden bezocht door de OHFR.

Fondsenwerving

De fondsenwerving blijft een punt van aandacht. Zoals vele charitatieve instellingen heeft ook de OHFR te kampen met het probleem om genoeg financiële middelen te verwerven om de operatie voort te zetten. De bouw van de tandheelkundige kliniek heeft destijds veel gekost maar gelukkig zijn toen genoeg fondsen binnengekomen om een prachtig gebouw neer te zetten. De laatste jaren nemen de inkomsten om welke reden dan ook echter af. Gelukkig zijn er momenteel niet zulke hoge kostenposten als destijds tijdens de beginfase, maar voor de workshops, het DPP/ART en de uitrusting van tandheelkundige klinieken zijn fondsen nodig. Alle medewerkers uit Nederland werken op basis van vrijwilligheid. Ook de tandartsen die meereizen drukken niet op de begroting.

Zoals vermeld zijn in Rwanda wel personeelskosten. Elke (I)NGO is verplicht om een lokale staf te hebben met een country director. De *dental therapists* moeten worden betaald naast de kosten van de DPP/ART zoals tandpasta en tandenborstels, vervoer naar het binnenland enz.

OHFR

4. Financiële Verantwoording

Om in Rwanda een prolongatie te verkrijgen van de vergunning om als INGO werkzaam te zijn en blijven moet een inzicht worden gegeven waaraan de gelden zijn besteed en wat de begroting zal zijn voor het komende jaar.

Deze gegevens zullen wij ook gebruiken voor dit jaarverslag waarmee dan dus een overzicht is verkregen van de projecten, de toekomstvisie en de fimanciële verantwoording daarvan.

OHFR

Project Name	Domain of intervention	Planned Activities/ Year 2013	Realised activities	Output	Planned Budget	Used Budget	Area of intervention (Province, District, Sector)	Partners that have implemented	Group&No. Of Beneficiaries	Comments
Set up dental practice "La Madone"	Oral Health	Rebuilding hospital of Kigarama to start a dental practice	The hospital is rebuild and the is one room for a dentist, one room for sterilization and one store.	A dental practice	Eur. 15.000	Eur. 15.000	Kigarama, Kicugiro Kigali	OHFR / Sinapisi Rwanda	People , children of Kigarama and the Peace village centre	
		Installation of a dental equipment practice de hospital of Kigarama	All the necessary equipment for a dental office is installed	A well-equipped dental office in the Dispensary of Kigarama near by the "Peace Village". All the children and the of the Peace Village" and the people living nearby can have a decent dental	Eur. 1.000	Eur. 1.000	Kigarama, Kicugiro Kigali			

OHFR

Project Name	Domain of intervention	Planned Activities/ Year 2013	Realised activities	Output	Planned Budget	Used Budget	Area of intervention (Province,District, Sector)	Partners that have implemented	Group&No. Of Beneficiaries	Comments
Dental Preventive Program	Oral Health	Preventive program for school children instruction is given about oral health to the children and the teachers, practice the tooth cleaning procedure with the children.	All Children of the primary and secondary school of St Jacobs have had instruction, are checked and if necessary treated by a dentist.	1000 schoolchildren will have instruction how to brush their teeth and the importance of good dental care. This improves the general health of the children.	Eur. 2.000	Eur. 5.500	Kigarama, Kicugiro Kigali	OHFR / Sinapisi Rwanda	580 School children	

OHFR

Project Name	Domain of intervention	Planned Activities/ Year 2013	Realised activities	Output	Planned Budget	Used Budget	Area of intervention (Province,District, Sector)	Partners that have implemented	Group&No. Of Beneficiaries	Comments
Dental examination and treatment	Oral Health	Tranportation to the clinic in Remera-Rukoma	There was no realization	There is no output	Eur. 2.000	Eur. 0	Southern Prov. Kamonyi Remera-Rukoma			Because of difficulties of transportation and difficult communication we were not able to execute the planned activities.
		Examination and treatment under auspicion of a dentist of the OHFR	There was no realization	There is no output	Eur 5.000	Eur 0	Southern Prov. Kamonyi Remera-Rukoma			Because of difficulties of transportation and difficult communication we were not able to execute the planned activities.
Instruction dental assistants	Oral Health	Training dental assistant hospital Remera-Rukoma by dentist of the OHFR	The training the staff in Atraumatic Restoration Treatment (ART)	There was a master class and a training on the job	Eur. 5.500	Eur. 5.500	Dental therapist from several districts	OHFR	Dental therapist RR and 8 other dental therapists	

OHFR

Dental clinic “La Madone”.

Dental preventive Program

Dental Examination and treatment

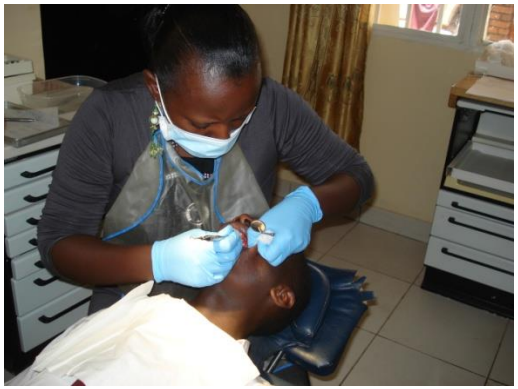

Instruction dental assistants: training on the job / master class

ACTION PLAN FOR THE YEAR 2014

Project Name	*Domain of intervention*	*Planned Activities/Year. 2013 /2014*	*indicators*	*Planned Budget*	*Area of intervention (Province, District, Sector)*	*Donors*	*Implementing Partners*	*Group&No. Of Beneficiaries*
"la Madone"	Oral Health	To co-finance the salary of a dental technician	A contract between a dental therapist and Sinapisi Rwanda to work at "La Madone)	4.500	Southern Prov. Kigarama, Kicugiro Kigali	OHFR	Sinapisi Rwanda	People , children of Kigarama and the Peace village centre
"la Madone" Dental Preventive Program	Oral Health	Preventive program for school children Dental check-up	All Children of the primary and secondary school of St Jacobs have had instruction, are checked and if necessary treated by a dentist.	Eur. 6.000	Southern Prov. Kigarama, Kicugiro Kigali	OHFR	OHFR / Sinapisi Rwanda	600 schoolchildren will have instruction a dental checkup and if necessary are treated by a dentist
"la Madone" Training on the job of the dental therapist at "La Madone"	Oral Health	A training on the job by a dentist of the OHFR for the dental therapist at "LaMadonne"	Better prformance of the dental therapist	Eur. 1.000	Southern Prov. Kigarama, Kicugiro Kigali	OHFR	OHFR / Sinapisi Rwanda	Dental therapist
"la Madone" Masterclass	Oral Health	A masterclass about dental technics held by the OHFR	Better preformance of the dental therapist	Eur. 1.500	Southern Prov. Munini	OHFR	OHFR	Dental therapist

Project Name	*Domain of intervention*	*Planned Activities/Year. 2014*	*indicators*	*Planned Budget*	*Area of intervention (Province, District, Sector)*	*Donors*	*Implementing Partners*	*Group&No. Of Beneficiaries*
Kilinda Dental chair for the hospital at the hospital	Oral Health	To replace the old chair and placing a new dental chair	Anew dental chair at the hospital of Kilinda	Eur. 2000	Western Prov. Kilinda	OHFR	OHFR / EPR	All people in the near Kilinda who needs dental care
Kilinda Masterclass	Oral Health	A masterclass about dental technics held by the OHFR	Better preformance of the dental therapist	Eur. 1500	Southern Prov. Kilinda Munini	OHFR	OHFR	Dental therapist
Munini Dental Preventive Program	Oral Health	Preventive program for school children Dental check-up Dental treatment	School Children of the primary and secondary school nearby the hospital at Munini	Eur. 6.000	Southern Prov. Munini	OHFR	OHFR / Munini Hospital	600 schoolchildren will have instruction, dental check-up and if necessary are treated by a dentist
Munini Trainng on the job of the dental therapist	Oral Health	A training on the job by a dentist of the OHFR for the dental therapist at "LaMadonne"	Better preformance of the dental therapist	Eur. 1.000	Southern Prov. Munini	OHFR	OHFR / Munini Hospital	Dental therapist
Munini Masterclass	Oral Health	A masterclass about dental technics held by the OHFR	Better preformance of the dental therapist	Eur. 1.500	Southern Prov. Munini	OHFR	OHFR	Dental therapist

Project Name	***Domain of intervention***	***Planned Activities/Year. 2014***	***indicators***	***Planned Budget***	***Area of intervention (Province, District, Sector)***	***Donors***	***Implementing Partners***	***Group&No. Of Beneficiaries***
Remera-Rukoma Dental Preventive Program	Oral Health	Preventive program for school children Dental check-up Dental treatment	School Children of the primary and secondary school nearby the hospital at Munini	Eur. 6.000	Southern Prov. Kamonyi Remera-Rukoma	OHFR	OHFR / EPR	600 schoolchildren will have instruction a dental check-up and if necessary are treated by a dentist
Remera-Rukoma Trainng on the job of the dental therapist at the hospital of Remera-Rukoma	Oral Health	A training on the job by a dentist of the OHFR for the dental therapist at "LaMadonne"	Better preformance of the dental therapist	Eur. 1.000	Southern Prov. Kamonyi Remera-Rukoma	OHFR	OHFR / EPR	Dental therapist
Remera-Rukoma Masterclass	Oral Health	A masterclass about dental technics held by the OHFR	Better preformance of the dental therapist	Eur. 1.500	Southern Prov. Kamonyi Remera-Rukoma	OHFR	OHFR	Dental therapist

OHFR

Additionele kosten:

➢ Vervoer tandartsstoel Amsterdam- Kigali Airfreight		€ 2000
➢ Tandartsenstoel DHIN inclusief randapparatuur		€ 2000
➢ Radio spotje		€ 1700
➢ DPP/ART Munini		€ 4900
➢ DPP/ART Nyamagabe		€ 4900
➢ DPP/ART Remera-Rukoma		€ 4900
➢ Tandenborstel/tandpasta	1500 x € 4	€ 6000
➢ Country Director	FRW 1.200.000	€ 1400
➢ Immaculee Mukayiranga	FRW 120.000	€ 140
➢ Website		€ 1000
➢ Workshops 2 x		€ 1000
	Totaal	***€ 29.940***

Financiële verantwoording Projectkosten 2013

Project	Totale kosten	Kosten direct	Kosten toegerekend
La Madone	€ 14.390,80	€ 7.953,16	€ 6.437,64
Remera-Rukoma	€ 6.437,64	€ -	€ 6.437,64
Kilinda	€ 6.437,64	€ -	€ 6.437,64
Munini	€ 7.995,14	€ 1.557,50	€ 6.437,64
TOTAAL	**€ 35.261,22**	**€ 9.510,66**	**€ 25.750,55**

OHR

Donateursinkomsten

Incidentele donaties
Uit overige bronnen hebben wij incidentele donaties in 2013 op onze rekening ontvangen voor een bedrag van € 315,-. Dit bedrag maakt onderdeel uit van het totaalbedrag aan donaties.

Inkomsten:

Donaties	€ 26.447,--
Baten BPR	€ 4.423,96
Totaal	**€ 30.870,96**

BALANS

Indien alle betalingen in 2013 zijn gedaan en ontvangen, zal er op de balans per 31-12-13 alleen een banksaldo (debet) en vermogen (credit) aanwezig zijn.

Balans per 31 december 2013

Voorraden	€ 1.500	Kapitaal	€ 14.060
Liquide Middelen			
Bank ABN BPR	€ 16.762	Crediteuren	€ 4.202,02
TOTAAL	€ 18.262	TOTAAL	€ 18.262

OHR

RESULTATENREKENING 2013

Opbrengsten	Donaties	€26.447	
	baten BPR	€ 4.424	
			€ 30.871
Kosten	Kantoorkosten e.d.	€ 4.469	
	Opleiding, DPP, ART	€ 2.083	
	Fondswerving	€ 5.195	
	Kliniek + personeel	€ 8.403	
	Reis- en verblijfkosten	€15.112	
			€ 35.261
Resultaat			-€ 4.390

OHFR